

Sygn. akt VU 206/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

29 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sonia Lasota-Zawisza

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : Tomasz Kałuża-Herok

po rozpoznaniu 29 grudnia 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy A. M.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania A. M.

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

z dnia 25 czerwca 2018 roku

sygn. (...)

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. M. dodatkowo symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O;
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;
3. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) na rzecz adwokata K. K. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) plus 23% VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Sygn. akt V U 206/18

UZASADNIENIE

PUNKTU 2 WYROKU

Orzeczeniem z 25 czerwca 2018 roku, znak (...), Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) uchylił orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z 29 marca 2018 roku, znak (...), w części dotyczącej ustalenia zawartego w pkt II: symbol przyczyny niepełnosprawności – 04-O, 02-P i orzekł symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P. W uzasadnieniu WZON wskazał, że brak jest podstaw do kwalifikacji odwołującej A. M. do jakiegokolwiek stopnia niepełnosprawności z tytułu upośledzenia narządu wzroku.

Z kolei pozostałe ustalenia WZON utrzymał w mocy, gdyż uznał, że PZON prawidłowo zaliczył odwołującą do lekkiego stopnia niepełnosprawności i prawidłowo określił dotyczące ją wskazania.

vide: akta WZON

W odwołaniu odwołująca wniosła o zmianę orzeczenia i zaliczenie jej do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym ze wskazaniem przyczyny niepełnosprawności 04-O. W uzasadnieniu wskazała, że jej lewe oko jest praktycznie ślepe, a w oku prawym posiada około 80% pola widzenia. Odwołująca zaznaczyła, że z uwagi na występującą u niej jaskrę, grozi jej całkowita ślepotą. Odwołująca dodała, że w najprostszych czynnościach jest uzależniona od pomocy jej dzieci.

vide: k.3-4

W odpowiedzi na odwołanie WZON wniósł o jego oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

vide: k.7-8

Na rozprawie 29 grudnia 2020 roku odwołująca wskazała, że wnosi o zaliczenie jej do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym.

k.223v.

Sąd ustalił co następuje:

Orzeczeniem z 29 marca 2018 roku, znak (...), Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył odwołującą A. M. do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim (pkt I) z symbolami przyczyn niepełnosprawności 04-O, 02-P (pkt II) ze wskazaniem, że orzeczenie wydaje się do 31 marca 2020 roku (pkt III), niepełnosprawność istnieje od 44-go roku życia (pkt IV), a ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 19 lutego 2018 roku (pkt V). We wskazaniach dotyczących odpowiedniego zatrudnienia PZON wskazał, że u odwołującej występuje obniżenie zdolności do wykonywania pracy (pkt 1) oraz że odwołująca wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby (pkt 5).

Dowód: akta WZON: orzeczenie PZON z 29.03.2018r.

Orzeczeniem z 25 czerwca 2018 roku, znak (...), Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) uchylił orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z 29 marca 2018 roku, znak (...), w części dotyczącej ustalenia zawartego w pkt II: symbol przyczyny niepełnosprawności – 04-O, 02-P i orzekł symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P. Pozostałe ustalenia WZON utrzymał w mocy.

Dowód: akta WZON: orzeczenie WZON z 25.06.2018r.

U odwołującej występuje jaskra zamykająca się kąta, stan po IRT obu oczu. Występuje stan po operacji p/jaskrowej, rzekomosoczewkowość, zaćma wtórna, zanik nerwu wzrokowego. Oko lewe odwołującej jest praktycznie ślepe nieodwracalnie od co najmniej grudnia 2015 roku w następstwie zaawansowanej neuropatii jaskrowej. Oko prawe ma dobrą, choć niepełną ostrość widzenia do dali i bliży oraz użyteczne, mimo ubytków pole widzenia. Dysfunkcja okulistyczna powoduje u odwołującej pewne ograniczenia. Odwołująca posiada czasem światłowstręt. Odwołująca ma problemy z prowadzeniem samochodu, nie może pracować ciężko fizycznie, wykonywać prac wymagających widzenia obuocznego i prac precyzyjnych, co daje podstawę do zaliczenia jej do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Stan okulistyczny umożliwia odwołującej codzienne funkcjonowanie, samodzielne poruszanie się, podróżowanie środkami komunikacji publicznej, utrzymywanie kontaktów społecznych, utrzymywanie higieny osobistej, prowadzenie gospodarstwa domowego, co uniemożliwia zaliczenie odwołującej do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym. Odwołująca jest osobą czynną zawodowo.

Dowód: opinia biegłej z zakresu okulistyki A. S. k.17-23, dokumentacja medyczna k.24-39, k.153-157, opinia biegłej z zakresu okulistyki M. J. k.146-149 i k.194, przesłuchanie ubezpieczonej k.223-223v.

Z punktu widzenia psychiatrycznego i psychologicznego odwołująca jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Sprawność intelektualna odwołującej oraz przebieg procesów poznawczych pozostają w normie. U odwołującej brak jest jednoznacznych przesłanek do rozpoznania wtórnych dysfunkcji w obszarze Centralnego Układu Nerwowego. Na płaszczyźnie osobowościowej odwołująca ujawnia skłonności do rozwijania symptomów fizycznych jako reakcji na trudności natury psychicznej. Odwołującej brak wytrwałości w działaniu i cechuje ją łatwa męczliwość, obniżenie ogólnej sprawności psychicznej, pochłonięcie troskami somatycznymi, przeżywanie braku samozadowolenia. Odwołująca posiada symptomy w dużej mierze zależne od rodzaju przeżywanych trudności, lęków, przedłużającego się napięcia i zmartwień. W obrazie osobowości zaznacza się podatność na stres i niską tolerancję frustracji, niestabilność emocjonalną, ograniczoną dostępność w relacjach z ludźmi, a także brak podstawowego poczucia bezpieczeństwa.

Dowód: wspólna opinia biegłej z zakresu psychiatrii M. K. oraz z zakresu psychologii B. B. k.107-113

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu w odpowiednim zakresie o dowód z opinii biegłej z zakresu okulistyki A. S. oraz drugiej biegłej z zakresu okulistyki M. J., a także mając na uwadze wspólną opinię biegłej z zakresu psychiatrii M. K. oraz psychologii B. B., które wraz dowodami z dokumentów tworzyły spójny i wyrazisty obraz całości sprawy. Sąd oddalił wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu okulistyki, gdyż jego przeprowadzenie nie było konieczne do rozstrzygnięcia i zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania mając na uwadze, że w sprawie zostały wydane już spójne opinie przez dwóch niezależnych biegłych z zakresu okulistyki. Dopuszczenie dowodu z opinii trzeciego biegłego byłoby bezprzedmiotowe. Podkreślić należy, iż przeprowadzanie dowodu z opinii kolejnych biegłych nie może być uzasadnione wyłącznie subiektywnym przekonaniem odwołującego niepopartym merytorycznymi zarzutami i oczekiwaniem, że któraś z kolejnych opinii będzie dla strony w końcu korzystna.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016r. poz. 2046 ze zm.) do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Z kolei ustęp 2 powyższego artykułu stanowi, iż do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Zgodnie z art. 6b ust. 3 cytowanej ustawy oraz § 13 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018 r. poz. 2027 ze zm.) w orzeczeniu o niepełnosprawności poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności powinny być zawarte symbol przyczyny niepełnosprawności, data lub okres powstania niepełnosprawności, okres na jaki orzeczono niepełnosprawność oraz określone wskazania.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Odwołująca jest osobą praktycznie jednooczną z powodu ślepoty oka lewego. Z kolei oko prawe, mimo ubytków ma dobre pole widzenia. Wobec powyższego z punktu widzenia okulistycznego u odwołującej występuje naruszona sprawność organizmu powodująca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych. Jednakże schorzenia natury okulistycznej nie dają podstaw do zaliczenia odwołującej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Stan

okulistyczny umożliwiła odwołującej codzienne funkcjonowanie, samodzielne poruszanie się, podróżowanie środkami komunikacji publicznej, utrzymywanie kontaktów społecznych, utrzymywanie higieny osobistej, prowadzenie gospodarstwa domowego. Wobec powyższego nie sposób uznać odwołującej za osobę niezdolną do pracy albo zdolną do pracy w warunkach pracy chronionej ani też nie uzasadnia przyjęcia, że wymaga ona częściowej lub czasowej pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych. Jednocześnie Sąd zauważa, że w ocenie powołanych w sprawie biegłych, stan zdrowia odwołującej z powodu schorzeń okulistycznych nie dawał podstaw do zaliczenia jej w ogóle do osób niepełnosprawnych. Jednakże w ocenie Sądu, występujące u odwołującej ograniczenia stanowiły podstawę do częściowej zmiany orzeczenia WZON. Sąd mając na uwadze okoliczności faktyczne oraz kierując się doświadczeniem życiowym, a także zasadami logicznego myślenia uznał, że zasadnym będzie zaliczenie odwołującej do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim również z powodu chorób narządu wzroku. Oczywistym jest, iż osoba jednooczna ma naruszoną sprawność organizmu, powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy (ograniczenie pola widzenia), w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną. Odwołująca ma ograniczenia związane z zatrudnieniem co wskazali biegli: nie może pracować ciężko fizycznie, wykonywać prac wymagających widzenia obuocznego i prac precyzyjnych. Przy czym Sąd zaznacza, że subiektywne odczucia odwołującej o wadze jej ograniczeń nie warunkują automatycznie prawa do uznania jej za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Ponadto, stan zdrowia odwołującej z powodu schorzeń psychiatrycznych i psychologicznych pozwalał na zaliczenie jej do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim. W tym zakresie Sąd podzielił wspólną opinię wydaną przez biegłą z zakresu psychiatrii i psychologii jako sporządzoną przez osoby będące specjalistami z zakresu schorzeń występujących u odwołującej. Podkreślić należy, iż odwołująca tej opinii nie kwestionowała.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.